

جيهاد دژى جيهاد له ئه فغانستان

28-09-2021

نووسه ره گان

ناوه ندى ليكوښينه وهى رووداو

كورتڼه : كوشتنى ئه ميرى پيشووى داعشى خوراسان له لايه ن تاليبانه وه، ههروه ها خو به خاوه نكردنى داعش له چوار ته قينه وهى دژى تاليبان له جه لالئابادى ئه فغانستان، كه هاوكاتن له گه ل ئالوزبوونى په يوه ندى تاليبان و قاعيده، پيشهاتى نوئ و جيگه سه رنجن له په يوه ندى ئه و بزوتنه وه ئيسلاميه چه كدارانه ي كه هه لگرى دروشمى حاكميه تن بو ئيسلام له ئه فغان و كيشوهرى ئاسيا.

کوشننې ته میری پېښووی داعشی خوراسان له لایېن تالیبانه وه، هره وه خوه خاوه نکر دنی داعش له چوار ته قینه وهی دژي تالیبان له جه لالابادی ته فغانستان، که هاوکاتن له گهل نالوزبوونی په یوه ندی تالیبان و قاعیده، پېښهاتی نوې و جیگه سهرنجن له په یوه ندی ته و بزوتنه وه ئیسلامیه چه کدارانه ی که هه لگری دروشمی حاکمیه تن بؤ ئیسلام له ته فغان و کیشوهری ئاسیا. پاش دهر په راندنی قاعیده له سودان، مه لا محمه مد عومهری ریبه ری پېښووتری تالیبان ته و دهمی نارزناوی "أمیر المؤمنین" ی له ته فغانستان هه لگرت (1996_2001) دالده ی ته و ریخراوه ی دا. نه ک هه رته وه به لکو ته زمونی حوکمرانی بزوتنه وه که شی له سهر ئوسامه بن لادن دانا و نه یه یشته بکه ویته ده ست ته مریکا، چونکه پېیو ابوو شهریه ت ریگه نادات که سیک موسولمان راده ستی "بېباوه ران" بکات، به لام له وهرزی نوئی گه رانه وهی تالیباندا بؤ سهر ته ختی حوکمرانیی کابول (15 ی ئابی 2021) ریبه رانه کی ئیستای بزوتنه وه که ده لئین چیت نه قاعیده و نه داعش له ولات پوئیست نین، نه ک هه ر ته وه به لکو گفتی ته وه شیان داوه به ته مریکا و قه تر که ریگه نه دهن ولاته که یان بېته مایه ی هه رته وه بؤ سهر ئاسایشی جیهان که روونه مه به ست ته و بزوتنه وه جیهادیانه یه که پروایان به سنوور نییه و ته مریکا دوژمنی سهره کیانه له پېښ هه موویانه وه قاعیده یه که ریخراوی دایکی داعشه.

پېښتر ریخراوی قاعیده به یعه تیان به ئیماره تی تالیبان داوه وه ک خانه خوئی ته فغانستان. له ئابی 2015 شدا تالیبان به گرنگیه وه نو ټکر دنه وهی به یعه تی ته یمن زه واهیری به مه لا ته خته ری جیگره وهی مه لا محمه مد عومهر راگه یاند، ته مه ش له پېناو دهر خستنی شهریه تی جیهادی که چؤن جیگای متمانیه ریخراویکی وه ک قاعیده یه و ته وه تا به یعه تی پابه ند بوونی شی پښ دعات، به لام ئیستا که بزوتنه وه که پاش 20 سال گه راوه ته وه بؤ حوکمرانی ته فغانستان، تاوېک به فهرامو شکر دنی قاعیده و خولادان له ناوبردنی و تاو ټکتر به جوا بکر دنی ئاشکرا مامه له ی له گه لدا ده کات.

هیشتا زور روون نییه له ئاینده قاعیده چؤن مامه له له گهل تالیبان ده کات و تا ئیستا بیده نگی ئاشکرای هه لېزار دووه، به لام ته گهر وه ک داعش بکه ویته سه نگره ی دژیه تی کر دنی ته م بزوتنه وه یه وه، ته وه دوو لیکه و ته ی سهره کی لی ده که ویته وه؛ له لایه ک ته مریکا و ولاتانی ناتو ناچار ده کات پشیتیوانی تالیبان و حوکمرانییه که ی بن وه ک قه لغانی دژ به مه ترسییه کانی سهریان، ته مه ش له قازانجی تالیبانه که پوئیستی زوری به هاوکارییه، له لاکه پتر ده یخاته به رد هم کیشه و قهیرانیکی دیکه گه وره که "جیهاد دژي دژي جیهاد" ه، ته م ته گهره ریټیچووه ش سهر ده کیشت بؤ مه ترسییه کی گه وره تر که ته گهری کؤچکر دنی ناواخنه ئابنی و هه ره پابه ند و ئسولیه که ی تالیبانه به ره و قاعیده و داعش که ئیستا تالیبانی ته فغانستانیان پښ لاده ره له بنه ما بنچینه ییه کان، به وپنیه ی ده ستی له ناو ده ستی ته مریکا دانا له قه تر و خه ری کبوو دؤنالد تره مپ قایلین بکات بچن بؤ کامپ دیقید بؤ راگه یاندنی ریکه و تنه دوو قو لیه که یان.

لقه خوراسانییه که ی داعش به دوو هه زار که سیگ مه زنده ده کر ټ، ته مه ش زور نییه له چاو 100 هه زار چه کداری تالیبان که پرچه کن به نو ټترین ته کنه لوژیای ته مریکا و نه وروپا که له هه ره سی حکومتی ته فغان ده ستیان به سهر دا گرت، به لام له بهر ته وهی داعش هه مان ته و ته کتیکانه به کار ده هیئن که تالیبان خوی به کاریده هیئا بؤ به رهنکار بوونه وهی ته مریکا، له بؤمبی موگناتیس و شهر ی پارتیزانی و ته قینه وهی خوکوژی، ده توانن سهر ئییشه یه کی گه وره بؤ تالیبان دروست بکن که ئیستا کات و دهر فته ی ته وهی نییه زیاتر له به ره یه کی شهر بکاته وه، ته ویش پاش به شهره اتنی له گهل چه کداره کانی په نجشیر که به خویان ده لئین "مواجهیدین" و به سهر وکاپه تی ته حمده مه سعود بوونه ته مه کوی کؤکر دنه وهی چه کدار و پیکهاته نه یاره کانی تالیبان.

به شیکی سهره کی پیکه ټنه ری تالیبان توری حه قانییه که ده سته خوشکی قاعیده و داعشن، ته م خیزانه و شو ټنکه و ته کانیان که له سیمبوله ئیسلامیه کانی سهر ده می شهر ی سو قییه تن له هه شتاکان، وه ک به شه که ی دیکه ی تالیبان لوکالی و وابه سته ی حوچره ته قلیدیه کانی قوتابخانه دیوبه ندیه کان نین، هه روه ها که یغیشیان به و جوانکاریانه نایه ت که مه لا برادر و مه کته ب سیاسیه که ی ده وحی تالیبان له پاش 2013 به سهر کاروانی بزوتنه وه که یان هیئاوه. پېشیانوايه ته و سهر که و تنه ی له ته فغانستان ده ست تالیبان که و تنه به ره می "جیهاده" نه ک سیاست و دانوستاندن. هه ر له م سؤنکه یه شه وه هه ندیک له وه زیره کانی حه قانی (چوار له یه ک کابینه) به مشته کؤله هه و لپانداه له مه لا براده ری سهر وکی مه کته ب سیاسی تالیبان و یه کیک له جیگرانی مه لا هه ییه توللا ناخوند زاده ی رابه ری تالیبان بدن کاتیک پیداکری له سهر حکومتی بنکه فراوان و کرانه وهی زیاتر به وروی دنیا کر دووه. ته م مشتمو پرش بؤمبیک دیکه ته و قیتکراوه له ناو تالیبان و هه مووکات ته گهری هه یه دوو چاری ناکوکی و به ریبه که و تنی ناوخویان بکات.

داعش و قاعیده که ده چنه وه سهر یه ک به ره باب له وه دا ناکوک بوون که داعش بیر و که ی ئیماره تی ئیسلامی و حوکمی خوجی جیهادییه کانی له هه ندی ناوچه ی عیراق و سوریا به ره پېدا بؤ راگه یاندنی خه لافه تیکی گریمانکراو، له کاتیکدا قاعیده له ترسی گه له کومه ی دنیا له به رانه ریان ته وه یان نه ده کرد و دژي بوون. له ئیستا شدا که ته م سئ ریخراوه له ته فغانستان په کانگیر بوون. پابه ندی

نۆۋەتلىك سەرشانى تالىبان و بەيغەتى پىشۋوى قاعىدە بە تالىبان و شەرىئەتى جىھادى داعش ۋەك فەرزىكى بەردەوام لە پرواى بزوتنەۋە چەكدارەكاندا، تېكەل و پېكەل بوۋە. لەم ميانەيەشدا تالىبان پىيوايە شەرىئەتى كارکردن و قسەى كۆتايى تەنھا بۆ ئەۋە ۋەك خانەخوڧى ئەفغانىستان و داعش و قاعىدە دەبىت بېرۇن. ئەۋانىش ھەموو ۋلاتان بەسەرزەمىنى خودا دەزانن و لەناو تالىبان و لە خاكى ئەفغانىستانىشدا گەرا و لايەنگريان ھەيە و، ئەو ناكۆكپانەشى لەنژوان ئەم دوو دىدگايەدا ھەيە كراۋەيە بەرۋوى ئەگەرى شەرىكى دىكەى خوڧناۋى ناوخوڧى ناو "موجاھىدە" ەكان، ھاۋشېۋەى ھەمان ئەو شەرىخوڧناۋىيەى كە كەۋتە نژوان بزوتنەۋە ئىسلامىيە ئەفغانىيەكان پاش ئەۋەى لە كۆتايى ھەشتاكان كۆتايان بە پېگەو ھەژموونى سۆڧىيەت ھېنا لە خاكى ئەفغانىستان.